

'Licht waar het moet, donker waar het kan'

Oplegnotitie voor consultatie van de Raad Beleids- en beheerplan Openbare Verlichting 2023-2032

Wat is de aanleiding voor deze consultatie?

In 2014 is het Beleidsplan Openbare Verlichting 2014-2023 door de Raad vastgesteld. Binnen Openbare Verlichting zijn de afgelopen beleidsperiode op veel onderdelen nieuwe ontwikkelingen in gang gezet. Het beleidsplan openbare verlichting is daarom geactualiseerd.

Het beleidsplan openbare verlichting bestaat uit drie delen: een beleidsdeel, een beheerdeel en een realisatiedeel. Het beleidsdeel bevat de kaders voor het beheerdeel en het realisatiedeel. Het beleidsdeel en beheerdeel zijn in concept klaar. Deze leggen we nu voor aan de Raad ter consultatie. Met de input van de Raad gaan we het plan waar nodig aanscherpen en scenario's uitschrijven.

Wat is de reikwijdte van dit beleidsplan?

De drie belangrijkste functies van de openbare verlichting zijn verkeersveiligheid, sociale veiligheid en leefbaarheid. Er zijn veel aspecten in de openbare ruimte die invloed hebben op de verlichting en het verlichtingsniveau in de stad. Wat wel en niet onder openbare verlichting valt is beschreven in het conceptbeleidsplan. Hoe er wordt verlicht staat in het conceptbeheerplan.

We hebben de concepten ook voorgelegd aan interne stakeholders van stedenbouw, verkeer, wijken, assetmanagement, erfgoed en binnenstad en aan de proco's, de stadsecoloog en de planjurist. Hun input is in dit concept verwerkt.

Wat zijn de belangrijkste punten in het geactualiseerde beleidsplan?

Ambities: duurzaam en veilig

Het bestaande beleidsuitgangspunt 'Licht waar het moet, donker waar het kan' blijft overeind. Duurzaam en veilig verlichten blijft het uitgangspunt.

De in het vorige plan gemaakte keuzes blijken goed uit te pakken want alle hieronder genoemde ambities zijn gehaald of liggen op schema:

- * het leveren van een bijdrage aan de sociale- en verkeersveiligheid;
- * het beperken van lichthinder en lichtvervuiling;
- * het gebruiken van duurzame materialen;
- * het energieverbruik verder verlagen;
- * het beperken van kosten.

We blijven deze ambities in de beleidsperiode 2023-2032 nastreven met de volgende doelstellingen, die in het beleidsplan verder worden toegelicht:

- **Werken volgens de norm**

We werken volgens landelijke en Europese normen. We volgen de Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR) en voldoen hieraan voor 99%.

- **De doelstellingen in het SER-Energieakkoord (2013) halen**

We liggen in Dordrecht op schema om de energiedoelstellingen te halen. We monitoren jaarlijks. De afname van het energieverbruik is nu 22% ten opzichte van 2013 en 28,5% ten opzichte van 2007. Hiermee liggen we op schema voor de ten doel gestelde 50% in 2030. Dit resultaat hebben we vooral door verledning bereikt, ondanks dat het aantal lichtpunten met 9% is toegenomen ten opzichte van 2007.

- **Risicogestuurd werken**

- In de afgelopen tien jaar is het werken conform ISO-NEN 55000 assetmanagement volledig geïntegreerd. Dit betekent dat we volledig transparant risicogestuurd beheer en instandhouding uitvoeren. Zo houden we de kwaliteit en veiligheid van OVL blijvend op peil. We vervangen masten en armaturen op tijd en stellen vervanging uit waar dat verantwoord is. We blijven inzetten op het continu verbeteren van onze processen om uiteindelijk nog verder te kunnen optimaliseren.

- Sinds 2018 werken we met GISIB. Dit landelijke systeem bevordert integraal beheer van de openbare ruimte.

Datum
Zaaknummer

- Aan de Programmeertafel worden plannings in een vroeg stadium integraal afgestemd. Intern en met netwerkbeheerders en woningbouwcorporaties.

- **Regionale samenwerking**

Sinds 2011 werken we samen met Alblasterdam en Sliedrecht aan de openbare verlichting. In 2013 heeft ook Zwijndrecht zich hierbij aangesloten. Dordrecht is servicegemeente voor deze samenwerking. Door de samenwerking kunnen we kennis bundelen, werken we efficiënter en besparen we op de kosten, bijvoorbeeld doordat we groter kunnen inkopen.

- **Voortdurend verduurzamen**

- We investeren in duurzaam materiaalgebruik en kopen regionaal duurzame energie in. In de aanbestedingscriteria is circulariteit meegenomen.

- Op doorgaande wegen dimmen we 's nachts met 30%. De komende periode willen we op steeds meer plekken waar dat kan gaan dimmen. Ledverlichting maakt maatwerk makkelijker.

- Ook nemen we deel aan pilots om efficiënter energieverbruik te bewerkstelligen. We zoeken steeds nieuwe mogelijkheden om verder te verduurzamen.

- **Slimme verlichting overal invoeren**

We testen met slimme verlichting. Hiermee gaan we steeds meer op afstand regelen. We kunnen bijvoorbeeld dimmen in tijdsblokken. Ook kunnen we storingen sneller verhelpen. Bij nieuwe aanleg worden de voorzieningen voor slimme verlichting al standaard meegenomen.

- **Lichthinder en lichtvervuiling tegengaan**

- We hebben oog voor de nadelige gevolgen van licht op dieren en planten. We laten ons adviseren door de stadsecoloog en waar nodig door ecologische adviesbureaus, zoals bij nieuwbouwprojecten. Zo werken we bijvoorbeeld met aangepaste verlichting om specifieke diersoorten te beschermen waar dat nodig is.

- Met metingen en het gebruik van efficiënte armaturen gaan we lichtvervuiling tegen.

Datum
Zaaknummer

- **Inwoners informeren en betrekken**

- Met Fixi kunnen we snel inspelen op meldingen van inwoners.
- Bij (her)inrichting van de openbare ruimte worden inwoners betrokken. Openbare verlichting maakt daar onderdeel van uit. Inwonerparticipatie bij de keuze van verlichting is beperkt door vastgestelde verlichtings-richtlijnen en standaardisatie (Dordrecht).

- **Bijdragen aan een leefbare (binnen)stad**

- Al in 2007 is een Lichtplan Binnenstad opgesteld. Naast openbare verlichting zijn in dit lichtplan structuurverlichting en objectverlichting opgenomen en de samenhang daarbij.
- in 2017 hebben de stichting Promotie Ondernemers Binnenstad Dordrecht (POBD) en de gemeente Dordrecht besloten om samen de seizoensverlichting in het POBD gebied te exploiteren.
- In de afgelopen beleidsperiode is een 'Boomregeling' opgesteld waarin is vastgelegd welke bomen/gebieden wel of niet, hoe en wanneer kunnen worden aangelicht. Hier wordt terughoudend mee omgegaan om lichthinder voor dier en plant zoveel mogelijk te voorkomen.

- **Uitvoeren Politiek akkoord**

Uiteraard verwachten we met dit beleid voor openbare verlichting een positieve bijdrage te leveren aan de ambities in het Politiek Akkoord 2022-2026, met name voor een veilige, leefbare en levendige stad en een duurzame en groene stad.

Wat vragen we aan de Raad?

In het conceptbeleids- en beheerplan leest u wat we verlichten en hoe we dat doen. De belangrijkste zaken hebben we hierboven globaal uitgelicht.

- Kunt u zich vinden in de wijze waarop we met openbare verlichting bijdragen aan een veilige, leefbare en levendige stad en een duurzame en groene stad?
- Zijn er zaken die u mist, zaken die u meer uitgelicht wilt zien en/of aandachtspunten die u ons mee wilt geven? Zo ja, welke?
- Intern is het concept al met specialisten afgestemd. Wij zijn van plan de volgende externe stakeholders het concept beleids- en

Datum

Zaaknummer

beheerplan voor te leggen om input op te halen voor aanscherping. Mist u nog belangengroepen in dit lijstje?

- * POBD (ondernemers binnenstad)
 - * Rondvaartschippers
 - * Belangengroep minder validen
 - * Visio (belangengroep mensen met een visuele beperking)
 - * Seniorenraad
 - * Natuur- en Vogelwacht Biesbosch
 - * Fietzersbond
- Kunt u instemmen met het vervolgproces? Met de input uit deze consultatie scherpen we de concepten waar nodig aan en werken we scenario's uit in een realisatiedeel met een overzicht van de kosten van de verschillende scenario's.
Het aangepaste concept leggen we voor aan bovengenoemde externe stakeholders, waarna we het concept indien nodig nog verder aanscherpen.
Het totale beleidsplan (beleidsdeel, beheerdeel en realisatiedeel) wordt in het eerste kwartaal van 2024 aan de Raad voorgelegd ter besluitvorming.